

Privatizācijas process

Publicēts: 26.01.2021.

Pēc valstiskās neatkarības atgūšanas Latvijas Republikas tautsaimniecības interesēs bija būtiski pāriet no komandekonomikas uz tirgus ekonomiku, kam pamatā būtu privātpašums un privātā iniciatīva. Šī mērķa sasniegšanai tika uzsākta īpašuma tiesību atjaunošana (denacionalizācija) un valsts un pašvaldību īpašuma masveida privatizācija, kas radīja un veicināja privāto uzņēmējdarbību. Tāpat lauku apvidos un pilsētās tika uzsākta zemes reforma.

Valsts noteiktais privatizācijas procesa mērķis bija mainot valsts un pašvaldības īpašuma īpašniekus, radīt labvēlīgu vidi privātā kapitāla attīstībai un sašaurināt darbību, ko valsts un pašvaldība veic kā uzņēmējs.

Lai veicinātu Latvijas iedzīvotāju līdzdalību reformas procesos, valsts izdeva un piešķīra iedzīvotājiem par nodzīvoto laiku Latvijā vērtspapīrus – privatizācijas sertifikātus, kurus varēja izmantot kā maksāšanas līdzekli, iegādājoties dažādus valsts un pašvaldības īpašumus.

Masveida privatizācija valstī tika pabeigta jau 2003.gadā un var secināt, ka valsts noteiktais privatizācijas procesa īstenošanas mērķis kopumā ir sasniegts. Ekonomikas ministrijas uzdevumos ietilpst privatizācijas politikas izstrāde un tās īstenošanas metodoloģiskā vadība saistībā ar privatizācijas procesa pabeigšanu.

Privatizācijas procesa noslēgums

2005.gada 1.septembrī spēkā stājās [Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums](#), kas nosaka, kā pabeidzams privatizācijas process, zemes reforma un nodrošināma privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšana.

Pēc privatizācijas procesa un zemes reformas beigām, valstij vai pašvaldībai piederošu īpašumu turpmāk atsavina saskaņā ar [Publiskas personas mantas atsavināšanas likumu](#) un [Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu](#), pārdodot valstij vai pašvaldībai piederošu īpašumu izsoles veidā personai, kas nosola augstāko cenu un par maksāšanas līdzekli izmantojot tikai *euro*. Valsts nekustamo īpašumu [Atsavināšanas ierosinājumu reģistru](#) uztur [VAS „Valsts Nekustamie īpašumi”](#).

Saistītie normatīvie akti

Likums „[Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās](#)”

Likums „[Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos](#)”

Likums „[Par zemes reformas pabeigšanu pilsētās](#)”

Īpašuma objektu privatizācija

<https://www.em.gov.lv/lv/privatizācijas-process>